

На основу члана 30. став 1. тачка 5) Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС”, број 49/19),

Министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

ПРАВИЛНИК

о стицању истраживачких и научних звања

"Службени гласник РС", бр. 159 од 30. децембра 2020, 14 од 20. фебруара 2023.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује поступак стицања истраживачких и научних звања, поступак реизбора у звање, као и начин вредновања квалитета научних резултата, и квантитативног исказивања научноистраживачких резултата истраживача.

Члан 2.

Право на стицање истраживачких и научних звања као и на реизбор у звање имају сва лица која испуњавају услове прописане законом којим се уређује научноистраживачка делатност (у даљем тексту: Закон) и овим правилником, као и наставници и сарадници високошколских установа.

Члан 3.

Одлуку о стицању научног звања научни сарадник, односно одлуку о реизбору у ово научно звање, доносе одговарајући матични научни одбори, у складу са Законом и овим правилником.

Одлуку о стицању научних звања виши научни сарадник и научни саветник, односно одлуку о реизбору у звање виши научни сарадник, доноси Комисија за стицање научних звања, у складу са Законом и овим правилником.

Саставни део овог правилника чине:

- 1) Елементи за квалитативну оцену научног доприноса кандидата – Прилог 1;
- 2) Разврставање и начин навођења научноистраживачких резултата – Прилог 2;
- 3) Врста и квантификација индивидуалних научноистраживачких резултата – Прилог 3;

4) Минимални квантитативни захтеви потребни за стицање појединачних научних звања односно за реизбор у научно звање – Прилог 4;

5) Нацрт резимеа и електронска верзија резимеа, односно сажетог извештаја о кандидату – Прилог 5.

Комисија за стицање научних звања доноси одлуку о стицању научног звања виши научни сарадник и научни саветник, односно одлуку о реизбору у научно звање виши научни сарадник, након прибављеног мишљења одговарајућег матичног научног одбора.

Прилози из става 2. овог члана одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

II. ИСТРАЖИВАЧКА И НАУЧНА ЗВАЊА ИСТРАЖИВАЧА

Дефиниција истраживача

Члан 4.

Послове научноистраживачке делатности обављају лица која испуњавају услове прописане Законом, као и наставници и сарадници високошколских установа (у даљем тексту: истраживачи).

Члан 5.

Истраживач, у смислу Закона, јесте лице са најмање високом стручном спремом, односно са најмање завршеним основним академским студијама, које ради на научноистраживачким и развојним пословима и које је изабрано у звање, у складу са Законом.

Члан 6.

У зависности од остварених резултата у научноистраживачком раду, кандидат може, у складу са Законом и овим правилником, стећи истраживачко звање: истраживач – приправник и истраживач – сарадник и научно звање: научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Научна звања су изборна и стичу се у поступку прописаним Законом и овим правилником.

Истраживачка звања

Члан 7.

Звање истраживач – приправник стиче кандидат који има завршен други степен академских студија који му омогућава упис на докторске академске студије, са просечном оценом најмање осам (8,00) и има уписане докторске студије. Најмања просечна оцена мора се остварити на сваком од претходних степена односно нивоа студија појединачно.

Члан 8.

Звање истраживач – сарадник може стећи кандидат који је у статусу студента докторских академских студија, који има пријављену тему

докторске дисертације, а који је претходне степене студија завршио са просечном оценом најмање осам (8,00), који се бави научноистраживачким радом и има бар један објављен рецензиран научни рад, а да раније није био биран у звање истраживач – сарадник. Најмања просечна оцена мора се остварити на сваком од претходних степена односно нивоа студија појединачно.

Научна звања

Члан 9.

Звање научни сарадник може стећи кандидат који има академски назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате сагласно члану 76. став 5. Закона и критеријумима прописаних овим правилником, а који својим укупним научним радом показује да је оспособљен за самосталан научноистраживачки рад.

Члан 10.

Звање виши научни сарадник може стећи кандидат који има академски, назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате сагласно члану 76. став 6. Закона и критеријумима прописаних овим правилником, а који укупним научним радом и квалитетом научноистраживачког рада доприноси развоју одговарајуће научне области.

Члан 11.

Звање научни саветник може стећи кандидат који има академски назив доктора наука и објављене и рецензиране научне радове и друге научноистраживачке резултате сагласно члану 76. став 7. Закона и критеријумима прописаних овим правилником, а који је квалитетом научноистраживачког рада остварио значајан утицај на развој одговарајуће научне области.

III. ПОСТУПАК ИЗБОРА У ИСТРАЖИВАЧКА И НАУЧНА ЗВАЊА

Право подношења захтева за стицање истраживачких и научних звања

Члан 12.

Свако лице које сматра да испуњава услове прописане законом може поднети захтев научноистраживачкој организацији која има компетентно научно, односно наставно-научно веће за утврђивање предлога за стицање истраживачког или научног звања, а истраживачи запослени у институту или на факултету захтев подносе искључиво том институту или факултету. Изузетно, истраживач може поднети захтев и другом институту, односно факултету, ако институт, односно факултет где је истраживач запослен нема компетентно научно, односно наставно-научно веће за област кандидата, уз

образложено мишљење научног, односно наставно-научног већа института или факултета где је истраживач запослен.

Поступак за избор у истраживачко, односно научно звање покреће научно веће, односно наставно-научно веће у научноистраживачкој организацији у којој је кандидат за избор у звање запослен.

Захтев за стицање истраживачког, односно научног звања може поднети и лице које у моменту подношења захтева није запослено у научноистраживачкој организацији.

Члан 13.

Поступак избора у истраживачко, односно научно звање покреће се у року од 30 дана од дана подношења захтева за избор у звање, у складу са Законом.

Поступак избора у истраживачка звања

Члан 14.

Ради спровођења поступка за стицање звања истраживач-приправник научно веће, односно наставно-научно веће, утврђује испуњеност услова за избор у звање истраживач-приправник.

Ради спровођења поступка за стицање звања истраживач-сарадник научно веће, односно наставно-научно веће приликом покретања поступка за избор у звање, образује комисију од најмање три члана који имају научно односно наставно звање у научној области у којој кандидат стиче звање.

За избор у звање истраживач – сарадник, комисија је дужна да у року од 30 дана од дана када је образована поднесе научном већу, односно наставно-научном већу извештај.

Члан 15.

Захтев за избор у звање истраживач – приправник садржи: име и презиме кандидата, основне биографске податке, доказ о уписаним докторским студијама и доказ о завршеном другом степену академских студија у складу са чланом 7. овог правилника.

Извештај комисије за избор у звање истраживач-сарадник садржи: име и презиме кандидата, податке о садашњем и претходном запослењу, преглед стручног и научног рада, оцену стручног и научног рада кандидата за претходни изборни период, оцену о томе да ли су испуњени услови за стицање истраживачког звања, као и предлог научном већу, односно наставно-научном већу за одлучивање.

Извештај комисије за избор у звање истраживач – сарадник учиниће се доступним јавности на начин утврђен општим актом научноистраживачке организације, најмање 30 дана пре доношења одлуке научног већа, односно наставно-научног већа.

Члан 16.

Одлуку о избору у звање истраживач – приправник доноси научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације већином од укупног броја својих чланова на истој седници на којој се захтев разматра.

Одлуку о избору у звање истраживач – сарадник доноси научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације, већином од укупног броја својих чланова у року од 90 дана од дана када је покренут поступак за избор у истраживачко звање.

Приликом одлучивања за избор у истраживачка звања чланови научног односно наставно-научног већа научноистраживачке организације дужни су да се о предлогу односно захтеву за избор у звање изјасне гласањем „ЗА“ или „ПРОТИВ“. У случају да се члан научног односно наставно-научног већа изјасни „ПРОТИВ“ дужан је да достави потписано писмено образложење неприхватања предлога односно захтева, које је саставни део записника седнице.

Члан 17.

Звања истраживача са високом стручном спремом који нису изабрани у звања из члана 75. став 1. Закона, а раде на истраживачко-развојним пословима, имају објављене научне и стручне радове или остварене резултате у истраживачко-развојном раду или патентом заштићене проналаске, јесу: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни саветник.

Начин стицања звања из става 1. овог члана уређује се општим актом научноистраживачке организације.

Поступак избора у научна звања

Члан 18.

Ради спровођења поступка за стицање научног звања, научно односно наставно-научно веће научноистраживачке организације, приликом покретања поступка за избор у научно звање, образује комисију за оцену испуњености услова за избор у научно звање од најмање три члана који имају научно или наставно звање, компетентних за област науке којом се кандидат за стицање научног звања бави.

Чланови комисије из става 1. овог члана морају бити у истом или вишем научном звању у односу на звање у које се кандидат бира. Најмање један члан комисије мора бити из друге научноистраживачке организације.

Комисија из става 1. овог члана дужна је да, у складу са законом у року од 30 дана од дана образовања поднесе научно, односно наставно-научном већу извештај са оценом испуњености услова за избор у научно звање.

Члан 19.

Комисија за оцену испуњености услова за избор у научно звање, образована од стране научног, односно наставно-научног већа научноистраживачке организације, подноси том већу извештај, који садржи следеће елементе релевантне за оцену квалитета научноистраживачких резултата кандидата, у складу са критеријумима утврђеним овим правилником и то:

- 1) име и презиме кандидата за избор у научно звање, податке о садашњем и претходном запослењу;
- 2) комплетну кандидатову библиографију са потпуним референцама разврстаним према категоријама научног рада (М коефицијенти), уз јасну назнаку периода за који се кандидатов научни опус оцењује (**код избора у виша научна звања и реизбора у звање научног сарадника и вишег научног сарадника, рачунајући до датума седнице научног или наставно-научног већа на којој је именована комисија за оцену испуњености услова за избор у научно звање***);
- 3) анализу радова који кандидата квалификују у предложено научно звање;
- 4) цитираност објављених радова кандидата;
- 5) оцену самосталности кандидата уз детаљно образложење;
- 6) све видове кандидатовог ангажовања у руковођењу научним радом, квалитативне показатеље кандидатовог научног ангажмана и његовог доприноса унапређењу научног и образовног рада у области за коју се бира;
- 7) оцену успешности руковођења научним радом;
- 8) квантитативну оцену кандидатових научних резултата која мора задовољити минималне услове дате у посебним табелама за поједине групације наука (Прилог 4. правилника);
- 9) приказ кандидатове делатности у образовању и формирању научних кадрова;
- 10) закључак са предлогом за одлучивање упућен надлежном већу, са знаком оригиналног научног доприноса кандидата из шире и уже научне области (гране и дисциплине) из које кандидат стиче звање;
- 11) попуњен и потписан резиме извештаја са штампаним именом и научним /наставним звањем потписника, и називом и седиштем институције.

У поступку стицања научних звања виши научни сарадник и научни саветник потребно је да извештај комисије садржи пет најзначајнијих научних остварења у којима је доминантан допринос кандидата у периоду од последњег избора у научно звање.

*Службени гласник РС, број 14/2023

Извештај комисије из члана 19. овог правилника учиниће се доступним јавности на начин утврђен општим актом научноистраживачке организације најмање 30 дана пре утврђивања предлога научног, односно наставно-научног већа.

Члан 21.

Научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације која утврђује предлог за стицање научног звања, дужно је да предлог о стицању научног звања утврди у року од 90 дана од дана када је на седници научног већа покренут поступак за избор у научно звање. Покретањем поступка сматра се датум седнице већа на којој је именована комисија за писање извештаја о кандидату.

Члан 22.

Право да одлучују о предлогу за стицање научног звања имају истраживачи који су у истом или вишем научном звању или у еквивалентном наставном звању у односу на звање у које се кандидат бира.

Одлуку о предлогу за избор односно реизбор у научно звање доноси надлежно веће већином од укупног броја чланова већа, који имају право да одлучују о избору у научно звање.

Број чланова већа који одлучују о предлогу за избор односно реизбор у научно звање не може бити мањи од седам.

Приликом одлучивања за избор односно реизбор у научна звања чланови научног односно наставно-научног већа научноистраживачке организације дужни су да се о предлогу за избор у звање изјасне гласањем „ЗА“ или „ПРОТИВ“. У случају да се члан научног односно наставно-научног већа изјасни „ПРОТИВ“, дужан је да достави потписано писмено образложење неприхватања предлога, које је саставни део записника седнице. Одлука научног већа може бити „УТВРЂУЈЕ СЕ ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ“ или „НЕ УТВРЂУЈЕ СЕ ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ“.

Члан 23.

Одлуку о предлогу за избор односно реизбор у научно звање, са одговарајућом документацијом, научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације доставља одговарајућем матичном научном одбору и Комисији за стицање научних звања, у зависности за које се звање предлаже избор односно реизбор, уз следећу документацију:

- 1) утврђен предлог надлежног већа за стицање научног звања кандидата;
- 2) извод из записника са седнице надлежног већа, на којој је утврђен предлог одлуке за стицање научног звања;
- 3) извештај комисије образоване ради спровођења поступка за стицање научног звања;

- 4) диплому о стеченом научном степену доктора наука или уверење о одбрањеној докторској дисертацији (до промоције кандидата);
- 5) одлуку о стицању претходног научног звања (код избора у више научно звање или реизбора у научно звање);
- 6) доказ да је извештај био доступан научној јавности у року предвиђеном Законом;
- 7) резиме извештаја о кандидату за стицање научног звања.

Документација из става 1. овог члана доставља се и у електронском облику, путем платформе за електронско подношење захтева за избор у научна звања у оквиру обједињеног информационог система науке.*

У случају да захтев не садржи комплетну документацију, секретар Комисије за стицање научних звања или надлежног матичног научног одбора писмено обавештава подносиоца захтева о недостатку и захтева допуну документације у року од седам дана од дана када је подносилац захтева добио писмено обавештење.

Ако подносилац захтева у постављеном року не допуни захтев, одговарајући матични научни одбор односно Комисија за стицање научних звања донеће одлуку на основу поднете документације.

*Службени гласник РС, број 14/2023

Члан 24.

Матични научни одбор је дужан да одлучи о избору и реизбору кандидата у звање научни сарадник у року од 60 дана од пријема предлога одлуке са документацијом. Матични научни одбор је дужан да Комисији да мишљење о избору и реизбору кандидата у звање виши научни сарадник односно научни саветник у року од 30 дана од пријема предлога одлуке са документацијом.

Комисија је дужна да одлуку о избору односно реизбору кандидата у звање виши научни сарадник и избору у звање научни саветник донесе у року од 90 дана од дана пријема предлога одлуке са документацијом.

Приликом разматрања захтева из става 2. овог члана, поред чланова Комисије за стицање научних звања, у расправи су дужни да учествују и председник или члан комисије која је написала извештај о кандидату, као и представник надлежног матичног научног одбора који је у својству известиоца дао мишљење о кандидатовом научноистраживачком раду.

Комисија за стицање научних звања односно матични научни одбор, у зависности за које се звање предлаже избор односно реизбор, доноси одлуку по захтеву за избор у звање већином од укупног броја чланова.

Члан 25.

Ако научно веће или наставно-научно веће научноистраживачке организације не покрене поступак за избор у научно звање у законски предвиђеном року или донесе негативну одлуку о захтеву за стицање научног звања, кандидат може поднети захтев другој компетентној научноистраживачкој организацији или Комисији за стицање научних звања.

Комисија за стицање научних звања, односно надлежни матични научни одбор, разматрајући захтев кандидата и образложено одлуку научноистраживачке организације у којој је кандидат запослен, даје препоруку о покретању поступка у другој научноистраживачкој организацији компетентној за научну област којом се кандидат бави.

Члан 26.

Ако је кандидат незадовољан одлуком Комисије или матичног научног одбора, може поднети жалбу Националном савету за научни и технолошки развој (у даљем тексту: Национални савет), у року од 15 дана од дана пријема одлуке. Национални савет је дужан да у року од 30 дана од дана пријема жалбе размотри жалбу и донесе решење којим може одбити жалбу, поништити решење у целини или делимично и сам одлучити о управној ствари, поништити решење и вратити предмет Комисији или матичном научно одбору на поновно одлучивање.

Комисија односно матични научни одбори су дужни да у року од 30 дана од дана пријема решења Националног савета о поништавању првостепене одлуке и враћању на поновно одлучивање донесу одлуку у складу са правним схватањем Националног савета.

Члан 27.

Избором у звање истраживач стиче право уписа у Регистар истраживача, у складу са Законом.

До стицања услова за упис у регистар из става 1. овог члана, а за потребе учешћа на пројектима Фонда за науку Републике Србије, Министарство може дати Фонду податке о статусу захтева истраживача за избор у научно звање, на захтев Фонда.

Еквиваленција звања и избор наставника у научна звања

Члан 28.

У обављању послова научноистраживачке делатности, звања утврђена законом којим се уређује област високог образовања одговарају звањима утврђеним Законом, и то: звање сарадник у настави – звању истраживач – приправник; звање асистент – звању истраживач – сарадник; звање доцент – звању научни сарадник; звање ванредни професор – звању виши научни сарадник и звање редовни професор – звању научни саветник.

Поступци за стицање научних звања истраживача у наставним звањима (доцента, ванредног професора и редовног професора) који заснивају радни однос у акредитованом институту, покрећу се у року од 60 дана од дана заснивања радног односа на начин и под условима предвиђеним овим правилником.

Избор доцента у научна звања

Члан 29.

Истраживач у звању доцента који се бира у научно звање научни сарадник, мора да испуњава услове за стицање научног звања научни сарадник прописане овим правилником.

Истраживач у звању доцента који се бира у научно звање виши научни сарадник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Истраживач у звању доцента који се бира у научно звање научни саветник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Избор ванредног професора у научна звања

Члан 30.

Истраживач у звању ванредног професора који се бира у научно звање научни сарадник мора да испуњава услове за стицање научног звања научни сарадник прописане овим правилником.

Истраживач у звању ванредног професора који се бира у научно звање виши научни сарадник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Истраживач у звању ванредног професора који се бира у научно звање научни саветник мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Избор редовног професора у научна звања

Члан 31.

Истраживач у звању редовног професора који се бира у научно звање научни сарадник мора да испуњава услове за стицање научног звања научни сарадник прописане овим правилником.

Истраживач у звању редовног професора који се бира у научно звање виши научни сарадник, мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Истраживач у звању редовног професора који се бира у научно звање научни саветник мора да испуњава услове за прескакање научног звања из члана 33. ст. 1. и 2. овог правилника.

Трајање звања и поступак реизбора

Члан 32.

Звање научног сарадника и вишег научног сарадника стиче се на период од пет година са могућношћу реизбора без ограничења броја реизбора, а звање научног саветника је трајно. Постојеће научно звање траје до окончања благовремено покренутог поступка стицања вишег научног звања односно реизбора у постојеће звање.

Реизбор је поступак поновног стицања постојећег звања за кандидате који нису испунили услов за избор у више научно звање.

Звање истраживач – приправник стиче се за период од три године, без права на реизбор.

Звање истраживач – сарадник стиче се за период од четири године без права на реизбор.

Члан 33.

Истраживач може да се бира у научно звање које није непосредно по редоследу звања утврђених Законом (прескакање научних звања). У том случају кандидат треба да испуни два пута више минималних квантитативних резултата по сваком од критеријума из прилога овог правилника, као и квалитативне услове предвиђене овим правилником, за свако научно звање за које није био биран појединачно. Услови предвиђени овим правилником неопходни су и за истраживача који је претходно био биран у научно звање, ако је у моменту покретања поступка за прескакање звања, то звање истекло.

Услови из става 1. овог члана морају бити испуњени у периоду од последњих десет година од дана покретања поступка када се ради о непосредном стицању научног звања виши научни сарадник односно 15 година када се ради о непосредном стицању научног звања научни саветник. За истраживаче у звању научног сарадника морају бити испуњени услови из става 1. овог члана у периоду од последњих пет година од дана покретања поступка.

Члан 34.

Поступак за стицање вишег звања, покренут шест до осам месеци пре истека периода на који је истраживач биран сматра се редовним поступком.

Поступак за стицање вишег научног звања може се, у складу са овим правилником, на захтев научноистраживачке организације или истраживача, покренути и пре законом одређеног рока у складу са Законом и овим правилником, али тек након истека три године од првог стицања претходног научног звања. У том периоду кандидат мора да испуни за једну половину више минималних квантитативних резултата, као и квалитативне услове предвиђене овим правилником за избор у одговарајуће научно звање.

Поступак из става 2. овог члана може се покренути само једном у току научне каријере истраживача.

Члан 35.

За реизбор у научно звање научни сарадник кандидат је обавезан да у периоду од пет година испуни минималне квантитативне резултате потребне за избор у научно звање научни сарадник.

За реизбор у научно звање виши научни сарадник кандидат је обавезан да у периоду од пет година испуни најмање половину минималних квантитативних резултата потребних за избор у научно звање виши научни сарадник.

Члан 36.

Истраживач којем је престало да важи стечено научно звање, може се бирати у научно звање научни сарадник, при чему се у обзир узимају резултати остварени у претходних пет година.

Члан 37.

Стечена научна, односно истраживачка звања истраживача престају да важе: истеком рока на који је изабран или реизабран, избором у више звање и одузимањем звања.

Члан 38.

Научно, односно истраживачко звање може се одузети:

- 1) ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом и актом којим се уређује поступак избора у звања и начин вредновања и квантитативног исказивања научноистраживачких резултата истраживача који је био на снази у моменту избора у звање;
- 2) ако се утврди да научни радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају плагијат или садрже другу врсту етичких огрешења.

Поступак одузимања научног звања виши научни сарадник и научни саветник спроводи Комисија за стицање научних звања, а поступак одузимања звања научни сарадник и истраживачког звања спроводи надлежни матични научни одбор (у даљем тексту: надлежна тела).

Поступак одузимања истраживачког, односно научног звања може покренути научно веће института, односно наставно-научно веће факултета, као и лице које има докторат наука и лице које има истраживачко, односно научно звање.

Поступак из става 3. овог члана покреће се подношењем образложеног захтева Одбору за етику у науци, са приложеним доказима и документацијом којима се поткрепљују чињенице за одузимање звања.

Ако Одбор за етику у науци утврди да постоје релевантне чињенице из става 1. тач. 1) и 2) овог члана за одузимање звања, доноси закључак о спровођењу поступка за одузимање звања, а образложени захтев, са документацијом, као и закључак о спровођењу поступка за одузимање звања прослеђује Комисији за стицање научних звања, односно надлежном матичном научном одбору или научном већу, у зависности да ли је поступак покренут за одузимање научног или истраживачког звања.

Надлежна тела из става 2. овог члана, дужна су да у року од 60 дана од дана пријема закључка Одбора за етику у науци о покретању поступка за одузимање звања и образложеног захтева, са доказима и документацијом, донесу одговарајућу одлуку. Одлука може бити позитивна којом се усваја захтев за одузимање звања или негативна којом се захтев за одузимање звања одбија као неоснован. Одлука надлежних тела из става 2. овог члана доставља се подносиоцу предлога захтева за одузимање звања, Одбору за етику у науци и лицу против кога је покренут поступак одузимања звања.

Одлука о одузимању звања коју донесу надлежна тела из става 2. овог члана је коначна, а против те одлуке лице коме је одузето звање може покренути управни спор.

Ако се донесе коначна одлука о одузимању звања, даном коначности одлуке, лице коме је одузето звање брише се из Регистра истраживача и престаје му право на финансирање по основу научноистраживачког рада, и распоређује се на упражњено радно место које одговара његовој стручној спреми, у складу са општим актом института, а ако таквог радног места нема, престаје му радни однос у институту.

IV. НАЧИН ВРЕДНОВАЊА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЧА

Критеријуми вредновања

Члан 39.

За сваку научну област утврђује се квантитативни минимум резултата, као и квалитативни критеријуми научноистраживачког рада, које треба испунити за стицање научног звања, односно за реизбор у научно звање.

Ради уједначавања критеријума за процену научне компетентности кандидата који се бира у научно звање, области науке су разврстане у следеће групације:

- природно-математичке и медицинске,
- техничко-технолошке и биотехничке,
- друштвене,
- хуманистичке.

Члан 40.

Приликом разматрања захтева за стицање научних звања, Комисија за стицање научних звања и надлежни матични научни одбор, поред испуњености минималних квантитативних услова прописаних у Прилогу 4 овог правилника, оцењује и испуњеност квалитативних показатеља, који се обавезно исказују у извештају, а који су дефинисани у Прилогу 1.

Члан 41.

На основу извештаја о кандидату, надлежни матични научни одбор одређује известиоца из реда чланова матичног одбора са задатком да оцени испуњеност минималних квантитативних услова прописаних у Прилогу 4, и испуњеност квалитативних показатеља дефинисаних у Прилогу 1. Матични научни одбор одлучује о избору односно реизбору у звање научни сарадник, на основу предлога известиоца.

У случају избора односно реизбора у звање виши научни сарадник и избора у звање научни саветник матични научни одбор даје мишљење да ли кандидат испуњава критеријуме за избор у научно звање у одговарајућој научној области, на основу мишљења известиоца.

Члан 42.

Матични научни одбор коме је упућен захтев за избор у научно звање може да затражи мишљење другог матичног научног одбора о испуњености квантитативних и квалитативних критеријума кандидата, ако део истраживања кандидата припада областима другог матичног научног одбора.

Матични научни одбор коме је упућен захтев за избор у научно звање који не припада области тог матичног научног одбора мора проследити захтев за избор односно реизбор у звање другом матичном научно одбору на даљи поступак, уз писмено образложење.

У случају да се укаже потреба за додатном анализом одговарајуће групе резултата, пре свега техничких решења, Министарство формира комисију коју чине председници и потпредседници одговарајућих матичних одбора са циљем усаглашавања и провере задовољености критеријума за дату групу резултата.

Квалитативни показатељи успеха

1. Оригиналност научног рада

Члан 43.

Под оригиналношћу научног рада подразумева се истраживање које проширује границе знања кроз развој значајног дела, откриће/унапређење или апликацију, који су објављени у националним или међународним референтним публикацијама или су признати као патент.

2. Утицајност

Члан 44.

Утицајност научних резултата се исказује кроз цитираност и Хиршов индекс што утврђује надлежни матични научни одбор у складу са тачком 1.7. из Прилога 1.

3. Међународна научна сарадња

Члан 45.

Међународна научна сарадња подразумева постојање најмање једног од следећа два критеријума:

- а) учешће на међународним пројектима, или студијски боравак не краћи од месец дана у страниј научној институцији или универзитету, што потврђује научно, односно наставно-научно веће научноистраживачке организације. Сарадња се може прихватити и на основу публиковања бар два заједничка рада у часописима високе међународне репутације и потврде руководиоца НИО и руководиоца пројекта да је кандидат био водећи истраживач на тим радовима који су остварени у међународној сарадњи;
- б) научна сарадња кандидата који је у дужем периоду боравио у иностраним научним институцијама, прихваћена као вид међународне сарадње, потврђена од стране матичног научног одбора, а која је у функцији обављања научноистраживачке делатности.

4. Организација научног рада

Члан 46.

Организација научног рада подразумева постојање најмање једног од следећа два критеријума:

- а) руковођење пројектима или потпројектима или пројектним задацима;
- б) руковођење научном политиком у телима министарства, руковођење научном политиком у функцији директора, председника већа или руководиоца научне групације (научног семинара, на пример) у оквиру научне институције, или рад у комисијама и телима министарства или универзитета или учешће у међународним телима везаним за науку и научну политику.

5. Остали показатељи успеха у научном раду

Члан 47.

Показатељи успеха у научном раду подразумевају испуњеност најмање једног од следећа два критеријума:

- а) награде и признања за научни рад додељене од стране релевантних научних институција и научних друштава, или чланства у научним и програмским одборима научних конференција, или чланства у одборима

научних друштава, или чланства у уређивачким одборима часописа, жирију, кустоски рад;

б) уводна предавања на међународним научним конференцијама или друга предавања по позиву или посебно запажено техничко решење или патент или изложба са великим одјеком у јавности или едиторски рад на монографијама, или рецензирање резултата из категорија M10, M20 и M100, или рецензирање научних пројеката (код уводних предавања за квалитативну оцену кандидата за виша звања узимају се у обзир само предавања која је сам кандидат одржао или добио позив да одржи што се види из програма конференције односно приложеног позива организатора).

Квалитативни показатељи за избор у научно звање научни сарадник

Члан 48.

За избор у научно звање научни сарадник поред квантитативних показатеља који су дати у Прилогу 4. потребно је да су задовољени и квалитативни показатељи научних резултата дати у Прилогу 1.

Квалитативни показатељи за избор у научно звање виши научни сарадник

Члан 49.

За избор у научно звање виши научни сарадник, поред квантитативних показатеља који су дати у Прилогу 4, кандидат је дужан да исказује самосталност, оригинални допринос (Прилог 1) у изучавању и заснивању нове научне проблематике, и да је способан да укључи друге, превасходно младе истраживаче у ту научну проблематику.

У поступку стицања научног звања виши научни сарадник, након извршеног реизбора у претходно научно звање, узимају се у обзир квантитативни показатељи научних резултата (изражени у бодовима) постигнути од тренутка стицања претходног научног звања, а не од реизбора.

Квалитативни показатељи за звање виши научни сарадник су квалитет научних резултата, самосталност, оригиналност, утицајност, показатељи успеха у научном раду, међународна научна сарадња и организација научног рада, руковођење потпројектима или пројектним задацима, узимајући у обзир целокупну истраживачку каријеру истраживача.

Показатеље успеха у научном раду верификује матични научни одбор.

Квалитативни показатељи за избор у научно звање научни саветник

Члан 50.

За избор у научно звање научни саветник кандидат мора да испуни квантитативне услове који су дати у Прилогу 4. овог правилника, у периоду од последњег избора у научно звање виши научни сарадник као и квалитативне критеријуме дефинисане чл. 43–47. овог правилника,

узимајући у обзир целокупну истраживачку каријеру и следећи став о ангажованости у формирању научног кадра.

За избор у научно звање научни саветник након извршеног реизбора у научно звање виши научни сарадник кандидат мора да испуни квантитативне услове који су дати у Прилогу 4. овог правилника, у периоду од последњег избора у научно звање виши научни сарадник, односно у периоду од последњих десет година ако је од првог стицања претходног научног звања протекло десет или више година као и квалитативне критеријуме дефинисане чл. 43–47. овог правилника, узимајући у обзир целокупну истраживачку каријеру и следећи став о ангажованости у формирању научног кадра.

Ангажованост у формирању научних кадрова подразумева руковођење израдом докторске дисертације, или ангажованост у формирању научних кадрова у складу са Прилогом 1. тачка 1.3. овог правилника.

За избор у научно звање из става 1. овог члана неопходно је да кандидат руководи пројектима или да има учешће у научном раду са кандидатима који реализују своје докторске дисертације.

Учешће у научном раду са кандидатом доказује се на један или више од следећих начина: захвалницом докторске дисертације, захвалницом у високорангираном заједничком раду, високоранганим заједничким радовима са кандидатом на коме је ментор јасно позициониран, одлуком универзитета односно факултета о именовану за ментора односно коментора. За све од наведених услова, тема докторске дисертације мора бити прихваћена од стране универзитета.

За избор у научно звање из става 1. овог члана, неопходно је приказати изузетну научну компетентност исказану у одржавању пленарних предавања, организовања међународних пројеката, рецензија научних радова и пројеката на међународном нивоу, формирање лабораторије или успостављање центра изврности, формирање истраживачке групе или отварање нових истраживачких праваца.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51.

Поступци за стицање научних, односно истраживачких звања који су започети према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог правилника, окончаће се у складу са Правилником о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС”, бр. 24/16, 21/17 и 38/17).

Члан 52.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању

научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС”, бр. 24/16, 21/17 и 38/17).

Члан 53.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-321/2020-14

У Београду, 25. децембра 2020. године

Министар,

Бранко Ружић, с.р.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ПРАВИЛНИКА

Правилник о изменама Правилника о стицању истраживачких и научних звања: „Службени гласник РС”, број 14/2023-51

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Прилози

[Прилог 1 - Елементи за квалитативну оцену научног доприноса кандидата](#)

[Прилог 2 - Разврставање и начин навођња научноистраживачких резултата](#)

[Прилог 3 - Врста и квантификација индивидуалних научноистраживачких резултата](#)

[Прилог 4 - Минимални квантитивни захтеви за стицање појединачних научних звања, односно реизбор у научно звање](#)

[Прилог 5 - Резиме извештајао кандидату за стицање научног звања](#)